

องค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทย Knowledge Required for Integrated Learning Management

พระครูปลัดประพันธ์ สุรกโร
Phrakrupalad Prapan Susakaro

บทคัดย่อ

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยต้องอาศัยศาสตร์ คือต้องใช้องค์ความรู้หลายด้าน และใช้ศิลป์ในการคัดเลือกหลอมรวมศาสตร์ต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนในการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งมีลักษณะสัมพันธ์สอดคล้องเชื่อมโยงกัน เพื่อให้ผู้เรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์ที่เป็นองค์รวม ทั้งด้านความรู้พุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัย ซึ่งองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับปัจจุบัน ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่จะนำมาจัดเป็นกระบวนการเรียนรู้ ความรู้เกี่ยวกับหลักการสอน วิธีการสอน เทคนิคการสอน และรูปแบบการสอนต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้และการสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความรู้เกี่ยวกับการสร้างสื่อการสอนและการใช้สื่อการสอน ความรู้เกี่ยวกับการค้นคว้าและแหล่งการเรียนรู้ ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ความรู้เกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และยังมีองค์ความรู้อื่น ๆ อีกที่มีความเกี่ยวข้องในวงที่กว้าง เช่น ปรัชญาการศึกษา จรรยาบรรณวิชาชีพ จิตวิทยาเด็ก จิตวิญญาณความเป็นครู เป็นต้น

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้, การบูรณาการ, สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

Abstract

The integrated learning management for Thai language requires a science that means multiple knowledge and selection arts to combine any sciences to be good parts of learning management which has a consistent relationship in order that learners will get holistic knowledge and experience in cognitive domain, psychomotor domain, and mind affective domain. Knowledge that requires for integrated learning management is about the present version of basic educational curriculum, about contents in learning management, about teaching principles, teaching method, teaching techniques and teaching forms suitable for integrated learning management, about activity design in learning management and atmospheric creation with learner centered learning, about creating along with using teaching media, about searching learning sources, about learning measure as well as evaluation, about writing plans of learning management, and any other inclusive ones such as, educational philosophy, professional ethics, psychology for children, spirits of teachers.

Keyword: Learning Management, Integrated Learning and Thai Language

บทนำ

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นการสอนอีกแนวทางหนึ่งที่มีแก่นความรู้ที่เป็นองค์รวม ผู้เรียนเรียนเรื่องเดียวแต่ได้ความรู้หลายวิชาที่สัมพันธ์กันและเชื่อมโยงไปยังความรู้อื่น ๆ ได้ ก่อให้เกิดเป็นนวัตกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นมา ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการศึกษาในปัจจุบันที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งการจัดการเรียน

รู้ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (2542: 13) มาตราที่ 24(4) ได้กำหนดให้ “จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา” และในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554 หน้า 21 ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ว่า “ การพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละชั้นควรใช้รูปแบบวิธีการสอนที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง ...การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและการเรียนรู้แบบบูรณาการ” ดังนั้น การจัดการกระบวนการการเรียนรู้ จึงจำเป็นต้องจัดการเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการบทเรียน

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงหัวข้อ หรือเนื้อหาสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้แบบองค์รวม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ตามที่ ไพท สิทธิสุนทร (2543 : 23) กล่าวไว้เกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า จอห์น ดิวอี้ ปราชญ์ทางการศึกษาชาวอเมริกัน ได้อธิบายถึงความจำเป็นที่โรงเรียนต้องจัดให้มีการสอนแบบบูรณาการ หรือการเชื่อมโยง เนื้อหาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกันโดยไม่เน้นการเรียนแบบรายวิชาว่า ปัญหาอุปสรรคทั้งประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตของมนุษย์นั้นจะผสมผสานกัน มิได้แยกเป็นส่วน ๆ ทั้งนี้ มนุษย์จำเป็นต้องใช้ทักษะหลายประการในการเรียนรู้จากประสบการณ์ รวมทั้งการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตที่ง่ายหรือยาก ก็ตาม ดังนั้น การเรียนรู้ก็ควรจะเป็นเช่นเดียวกัน ควรจัดเพื่อให้ผู้เรียนได้รับสาระความรู้แบบองค์รวมที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันหลากหลายสาขาวิชา ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ทักษะกระบวนการกลุ่มทักษะการคิด การแก้ปัญหา การอภิปราย การสรุป เพื่อส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ที่เรียกว่า พหุปัญญา (Multiple Intelligence) ให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (สนธิ สัตโยภาส : 2647)

ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจแบ่งได้ 2 ประเภท ตามกลุ่มสาระวิชา คือ

1. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการภายในกลุ่มสาระ คือ การจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการองค์ความรู้ และทักษะ ภายในกลุ่มสาระเดียวกัน เช่น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สามารถบูรณาการระหว่าง สาระที่ 1 การอ่าน กับสาระที่ 5 วรรณคดีวรรณกรรม ผ่านกิจกรรมการอ่านทำนองเสนาะจากวรรณคดีต่าง ๆ หรือการบูรณาการระหว่างสาระที่ 3 การฟัง การดู การพูด กับสาระที่ 2 การเขียน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนแสดงความคิดเห็นจากการดูข่าว เป็นต้น

2. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการต่างกลุ่มสาระ คือการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการองค์ความรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางจาก 8 กลุ่มสาระ มาบูรณาการด้วยกันตามความเหมาะสมกับเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สามารถจัดได้หลายลักษณะ ดังนี้ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 21-22)

1. การบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว (Infusion Instruction) ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ กับหัวข้อเรื่องที่สอดคล้องกับชีวิตจริงหรือสาระที่กำหนดขึ้นมา เช่น เรื่องสิ่งแวดล้อม เรื่องน้ำ เป็นต้น ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงสาระและกระบวนการการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่าง ๆ เช่น การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะและกระบวนการการเรียนรู้ไปแสวงหาความรู้จริงจากหัวข้อเรื่องที่กำหนด

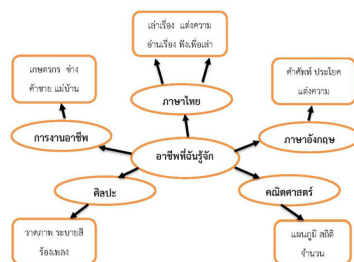
2. การบูรณาการแบบคู่ขนาน (Parallel Instruction) มีผู้สอนตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมกันจัดการเรียนการสอนโดยยึดหัวข้อเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วบูรณาการเชื่อมโยงแบบคู่ขนาน เช่น ผู้สอนคนหนึ่งสอนวิทยาศาสตร์ เรื่องเงา ผู้สอนอีกคนสอนคณิตศาสตร์ เรื่องการวัดระยะทางโดยการวัดเงา คิดคำนวณในเรื่องเงาในช่วงเวลาต่าง ๆ

3. การบูรณาการแบบสหวิทยาการ (Multidiscipline Instruction) การบูรณาการในลักษณะนี้ นำเนื้อหาจากหลายกลุ่มสาระมาเชื่อมโยงเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งโดยทั่วไปผู้สอนมักจัดการเรียนการสอนแยกตามรายวิชา หรือกลุ่มวิชา แต่ในบางเรื่อง ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันในเรื่องเดียวกัน ผู้สอนสังคมศึกษาให้ผู้เรียนค้นคว้าทำกิจกรรมชมรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ครูสอนสุขศึกษาให้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ ครูสอนภาษาไทย ให้เขียนเรียงความเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

4. การบูรณาการแบบโครงการ (Trans disciplinary Instruction) ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเป็นโครงการ โดยผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันสร้างสรรค์โครงการขึ้น โดยใช้เวลาการเรียนต่อเนื่องกันได้หลายชั่วโมง ด้วยการนำเอาจำนวนชั่วโมงของวิชาต่าง ๆ ที่ผู้สอนเคยสอนแยกกัน มารวมเป็นเรื่องเดียวกัน มีเป้าหมายเดียวกัน ในลักษณะของการสอนเป็นทีม

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่นิยมใช้กันมากจะใช้แบบสหวิทยาการ คือ นำเนื้อหาสาระจากหลายกลุ่มเข้ามาเชื่อมโยงกัน ผู้เรียนจะได้เรียนรู้อย่างสัมพันธ์ สอดคล้องกันในแต่ละวิชา การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดหัวเรื่อง (Theme) ที่จะใช้เป็นแกนในการบูรณาการ โดยมีการเลือกหัวเรื่องดังนี้
  - 1.1 เป็นเรื่อง que ผู้เรียนสนใจและมีโอกาสได้เลือกเรียน
  - 1.2 เป็นเรื่องที่สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ได้หลายวิชาหรือหลายกลุ่มประสบการณ์
  - 1.3 เป็นเรื่อง que ผู้เรียนมีประสบการณ์เดิม สอดคล้องกับชีวิตจริง และมีความหมายต่อผู้เรียน
  - 1.4 เป็นเรื่อง que มีแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าอย่างหลากหลายและเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่นกับความรู้ที่เป็นสากล
  - 1.5 เป็นเรื่อง que เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียนและส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนรอบด้าน
2. การตั้งชื่อเรื่อง โดยตั้งชื่อเรื่อง que เรียนให้น่าสนใจ กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้อยากเห็น เช่น บ้านแสนสุข โรคร้ายใกล้ตัว คนไทยยุคไทยแลนด์ 4.0 กวีน้อยร้อยบทกลอน เป็นต้น
3. จัดทำแผนความคิด โดยใช้หัวเรื่องเป็นแกน แล้วเชื่อมโยงไปยังวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ เท่า que เชื่อมโยงได้ โดยไม่จำเป็นต้องโยงไปทุกวิชา และทุกครั้ง ตัวอย่างดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 แสดงแผนผังความคิดแสดงความเชื่อมโยง

4. วางแผนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มประสบการณ์อย่างเหมาะสมและสัมพันธ์กัน ดังแผนภูมิที่ 2 และ 3 (กรณวิชาการ 2542: 230-231)

แผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 3

จากตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ ได้ทำแผนผังความคิด ได้รวบรวมข้อมูล ได้สัมภาษณ์วิทยากร ได้จัดนิทรรศการ และได้ทำกิจกรรมที่เชื่อมโยงไปยังวิชาอื่น ๆ เช่น เขียนเรียงความ สัมภาษณ์วิทยากร (ภาษาไทย) ทำสถิติอาชีพต่าง ๆ (คณิตศาสตร์) รวบรวมคำศัพท์เกี่ยวกับอาชีพ (ภาษาอังกฤษ) ทำให้นักเรียนได้รับความรู้แบบองค์รวมและเป็นความรู้ที่มีความหมายต่อชีวิต จึงกล่าวได้ว่า การสอนแบบบูรณาการเป็นการสอนแบบหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง ดี มีสุข ได้ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

องค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจำเป็นต้องมีองค์ความรู้หลาย ๆ อย่าง หลาย ๆ ด้าน ซึ่งจะขาดเสียไม่ได้ เข้ามามีส่วนในการจัดการเรียนรู้ ที่มีลักษณะสัมพันธ์สอดคล้องเชื่อมโยงกัน เพื่อให้ผู้เรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์ที่เป็นองค์รวม ทั้งด้านความรู้พุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัย จากกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นรูปแบบบูรณาการ ซึ่งองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ได้แก่

1. ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรปัจจุบันเราใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ : 2553) และฉบับปรับปรุง 2560 ที่ปรับปรุงเกี่ยวกับตัวชี้วัดบางวิชา หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรมาตรฐานและสมรรถฐานใช้เป็นแกนกลางใช้ทั่วประเทศ แต่มีความยืดหยุ่น สามารถใช้เป็นแนวทางของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสังคม มุ่งพัฒนาผู้เรียนมีมาตรฐานตามหลักสูตร คือให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพได้ เน้นให้เกิดสมรรถสำคัญ 5 ประการ คือ 1. ความสามารถในการสื่อสาร 2. ความสามารถในการคิด 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา 4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และยังมีมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ คือ 1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่เรียนรู้ 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอัน

ฟังประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล โดยคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรจึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้ 1. ภาษาไทย 2. คณิตศาสตร์ 3. วิทยาศาสตร์ 4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 5. สุขศึกษาและพลศึกษา 6. ศิลปะ 7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี 8. ภาษาต่างประเทศ ซึ่งในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยม ที่พึงประสงค์เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในส่วนของวิชาภาษาไทย ก็จะมี 5 สาระ คือ 1. การอ่าน 2. การเขียน 3. การฟัง ดู พูด 4. หลักการใช้ภาษาไทย 5. วรรณคดีวรรณกรรม ในแต่ละสาระก็จะมีมาตรฐานและตัวชี้วัด ซึ่งเราจะนำสิ่งเหล่านี้มาใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีความรู้ มีทักษะ และมีเจตคติที่ดี ทั้งนี้เราควรวิเคราะห์ตัวชี้วัดให้เห็นชัดว่า ผู้เรียนต้องรู้อะไร ควรรู้อะไร ผู้เรียนต้องทำอะไรได้ ตามตารางวิเคราะห์ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทำเป็นแนวทางไว้พอเป็นตัวอย่าง 2 สาระ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา : มปป) ดังนี้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร	ผู้เรียนทำอะไรได้
1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้น ๆ	หลักการอ่านออกเสียงคำ คล้องจอง ข้อความสั้น ๆ	อ่านออกเสียงคำ อ่านคำคล้องจอง อ่านข้อความสั้น ๆ
2. บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน	รู้ความหมายของคำและข้อความ	บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน
3. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	รู้และเข้าใจเรื่องที่อ่าน	บอกความหมายของคำ บอกความหมายของข้อความที่อ่าน
4. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน	หลักการเรียงลำดับเหตุการณ์ และสรุปเรื่องที่อ่าน	เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่านได้
5. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน	หลักการคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล	คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน
6. อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน	รู้วิธีการเลือกหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน	อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอ นำเสนอเรื่องที่อ่าน
7. บอกความหมายของเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ที่มักพบในชีวิตประจำวัน	รู้เข้าใจเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่พบเห็น ในชีวิตประจำวัน	บอกความหมายของเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบเห็นในชีวิตประจำวัน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร	ผู้เรียนทำอะไรได้
1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด	หลักการเขียนด้วยตัวบรรจงตามหลักการคัดลายมือช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ ตรงตามวัตถุประสงค์	คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดได้
2. เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่าย ๆ	หลักการเขียนคำ คำพื้นฐาน คำคล้องจอง และประโยค ง่าย ๆ ได้ถูกต้องเป็นพื้นฐานในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน	เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยค ง่าย ๆ ได้
3. มีมารยาทในการเขียน	หลักการเขียนอย่างมีมารยาท เป็นการใช้ภาษาและเทคนิคเฉพาะที่เหมาะสมตามประเภทของงานช่วยให้การสื่อสาร มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	มีมารยาทในการเขียน

จะเห็นได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้แนวทางในการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัด ซึ่งจะนำมาใช้ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่จะนำมาสอน เนื้อหาสาระที่จะนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ต้องมีรายละเอียดของข้อมูลที่รอบด้าน สามารถเชื่อมโยงได้ ในการกำหนดประเด็นสำคัญ ๆ ควรเลือกเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ ผู้เรียนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น ประเด็นเกี่ยวกับสัตว์ พืช สมุนไพร การละเล่นพื้นบ้าน นิทาน พระพุทธศาสนา ภาษาถิ่น ประเพณีวัฒนธรรม การท่องเที่ยว สุขอนามัย เป็นต้น อาจจะไม่เลือกจากการเสนอของผู้เรียน ผู้เรียนอยากเรียนอะไร อยากทำอะไร เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ หรือถ้าจัดการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติม ซึ่งต้องพิจารณาความยากง่ายของเนื้อหาให้เหมาะกับวัยของผู้เรียน

3. ความรู้เกี่ยวกับหลักการสอน วิธีสอน เทคนิคการสอน และรูปแบบการสอน นำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการบูรณาการ ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีการสอน ทฤษฎีการเรียนรู้เป็นอย่างดี ต้องมีความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนและรูปแบบการสอนต่าง ๆ วิเคราะห์ข้อดีข้อจำกัดของแต่ละวิธีการสอนได้ สามารถเลือกนำมาใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ รู้จักใช้เทคนิคการสอนเพื่อส่งเสริมกิจกรรมให้เกิดบรรยากาศที่น่าเรียนรู้ เช่น การใช้วิธีการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมุติ อาจใช้เทคนิค 5W1H เข้ามาช่วยในการอ่านจับใจความสำคัญ ในขั้นตอนการเตรียมการ เพื่อจับประเด็นสำคัญของเรื่อง ก่อนที่จะเขียนบทเป็นของตนเอง ๆ ก็เป็นการบูรณาการในกลุ่มสาระระหว่างสาระการอ่านการเขียน และวรรณคดีวรรณกรรม ถ้าจะ

บูรณาการต่างกลุ่มสาระ อาจจะเป็นวิชาศิลปะ เข้ามาร่วมด้วยก็ได้ เพราะต้องมีการทำฉากประกอบ แต่งตัว ฯ

รูปแบบการสอนบูรณาการเป็นความรู้เกี่ยวกับศาสตร์การสอนอีกลักษณะหนึ่ง (ทิตนา แคมมณี, 2557: 255) นำมาเสนอ 4 รูปแบบ คือ 1. รูปแบบทางตรง 2. รูปแบบการสอนโดยการสร้างเรื่อง 3. รูปแบบการสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT และ 4. รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้สอนต้องทำความเข้าใจลักษณะเด่นของแต่ละรูปแบบ แนวคิดเป็นอย่างไร จุดประสงค์ของรูปแบบเป็นอย่างไร และต้องรู้กระบวนการ หรือว่าขั้นตอนในแต่ละขั้นว่าจะต้องทำอะไรบ้าง ตรงนี้ถือว่ามีความสำคัญ เพราะว่าจะเป็นแนวทางให้ผู้สอนสามารถนำไปออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้ ช่วยให้มีความเป็นเอกภาพ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องสอดคล้องกับมาตรา 24 พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ จะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนกระตือรือร้นมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนการสอน

2. การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ร่วมทำงานกลุ่มด้วยตนเอง โดยส่งเสริมให้มีกิจกรรมกลุ่มลักษณะต่าง ๆ อย่างหลากหลาย และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง

3. การจัดประสบการณ์ตรงให้แก่ผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรม เข้าใจง่าย ตรงกับความเป็นจริง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างได้ผล และส่งเสริมให้มีโอกาสได้ปฏิบัติจริงจนเกิดความสามารถและทักษะจนติดเป็นนิสัย

4. การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกล้ำคิดล้าทำ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาส ที่จะแสดงออก ซึ่งความรู้สึกรักใคร่ของตนเองต่อสาธารณชน หรือ เพื่อนร่วมชั้นเรียน ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน

5. การปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยม และจริยธรรม ที่ถูกต้องดีงาม ให้ผู้เรียนสามารถจำแนกแยกแยะความถูกต้องดีงาม และความเหมาะสมได้ สามารถขจัดความขัดแย้งได้ด้วยเหตุผล มีความกล้าหาญทางจริยธรรม และแก้ไขปัญหาด้วยปัญญา และสามัคคี

การออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการนั้น ต้องกำหนดรูปแบบ ซึ่งจัดทำขึ้นมาอย่างมีระบบ โดยเลือกจากหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งแต่ละแห่งอาจมีจุดเน้นไม่เหมือนกัน ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกันร่วมประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร และวางแผนจัดการเรียนรู้ตลอดภาคเรียน/ปีการศึกษา วางแผนออกแบบการวัดและประเมินผล การนำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการลงสู่การปฏิบัติ และใช้การนิเทศภายในเป็นเครื่องมือสำคัญในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน และสะท้อนผลการปฏิบัติร่วมกัน ผู้สอนจะบูรณาการในกลุ่มสาระ หรือต่างกลุ่มสาระภายในชั่วโมงสอนปกติก็ทำได้ หรือจะจัดกิจกรรมในรายวิชาเพิ่มเติมก็ได้ ใช้มาตรฐานและตัวชี้วัดมากำหนดจุดประสงค์ การเลือกใช้วิธีการสอน หรือรูปแบบการสอนที่เป็นขั้นตอน และการเลือกใช้สื่อเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระ เลือกรูปแบบการวัดและประเมินแบบไหน เลือกใช้เครื่องมือที่จะเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องคำนึงถึงการสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน สร้างบรรยากาศทางด้านกายภาพ เช่น การจัดตกแต่งห้อง ทำป้ายนิเทศ และบรรยากาศด้านจิตวิทยา เพื่อช่วยส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยสร้างความสนใจใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษา

5. ความรู้เกี่ยวกับการสร้างสื่อการสอนและการใช้สื่อการสอน สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่าย การเรียนรู้ต่างๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ และลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน โดยสถานศึกษาควรจัดให้มีอย่างพอเพียง เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6. ความรู้เกี่ยวกับการค้นคว้า และแหล่งการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องความรู้เกี่ยวกับการค้นคว้า รู้จักแหล่งค้นคว้า แหล่งเรียนรู้ชุมชน รู้วิธีการสืบค้นข้อมูลแบบออนไลน์ และรู้วิธีการใช้ห้องสมุด รู้จักการเขียนอ้างอิง รู้จักการคัดเลือกข้อมูล และรู้จักการจัดเก็บข้อมูลสามารถแนะนำให้ผู้เรียนได้ และจะต้องค้นคว้ารายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ อย่างรอบด้าน เช่น จะเรียนเกี่ยวกับอาชีพที่ฉันรู้จัก จะต้องค้นคว้าว่ามีอาชีพอะไรบ้างที่น่าสนใจ ความสำคัญของอาชีพ คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ ค่าตอบแทน สวัสดิการ บุคคลตัวอย่าง ฯลฯ

7. ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการคือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียนให้ได้ก่อน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน

1. การดู เป็นการรับสารโดยพิจารณาจากสิ่งที่ได้เห็น เพื่อนำข้อมูลนั้นมาประเมินผล การดูส่วนใหญ่ของผู้สอนจะเป็นการชมผลงานของนักเรียน เช่น ภาพ สิ่งประดิษฐ์ หรือการแสดง เป็นต้น หากเป็นตัวหนังสือ “การดู” ก็จะแตกต่างจาก “การอ่าน” ตรงที่ไม่ใช่การแปลความหมายของหนังสือ นั้น ๆ แต่เป็นเพียงการสำรวจลักษณะภายนอกที่มองเห็น นอกจากนี้ “การดู” ยังแตกต่างจาก “การสังเกต” ตรงที่มีการแสดงออกอย่างเปิดเผยมากกว่า ผู้สอนจะดูภาพวาดของนักเรียน ดูการแสดงออก ดูสิ่งประดิษฐ์หรือผลงานอื่น ๆ

2. การสังเกต การประเมินโดยการสังเกต สามารถประเมินผลได้ตลอดเวลาที่อยู่กับผู้เรียน ข้อมูลที่ผู้สอนจะสามารถสังเกตได้ ได้แก่ ความสนใจ ความตั้งใจ การร่วมมือของผู้เรียน ผู้สอนที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนก็ยังสามารถเก็บรายละเอียดได้มาก และเห็นความแตกต่างได้ง่าย

3. การอ่าน การอ่านงานเขียนของผู้เรียนนี้ มักใช้เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน ซึ่งมีทั้งที่ผู้สอนอ่านในใจ เช่น อ่านตรวจการบ้าน หรือผู้สอนอ่านออกเสียง เช่น ผู้สอนอ่านตรวจคำตอบของผู้เรียนบนกระดาน เป็นต้น และมีทั้งผู้อ่านในห้องเรียน (ในเวลาเรียน) หรือผู้นำไปอ่านนอกห้องเรียน (นอกเวลาเรียน) ซึ่งมีตัวอย่างสถานการณ์ที่ครูใช้การอ่าน เช่น อ่านสมุดงานหรือแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน

4. การฟัง การรับสารประเภทนี้ ใช้เมื่อผู้สอนได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนพูด ถาม ร้อง หรือนำเสนอข้อด้านเสียง เช่น การเปิดแผ่นเสียง เป็นต้น ซึ่งมีโอกาสที่ผู้เรียนจะนำเสนอเพียงคนเดียว เป็นกลุ่มเล็ก หรือเป็นกลุ่มใหญ่ และมีโอกาสที่ผู้จะได้ยินเสียงที่เกิดจากความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจของผู้เรียนก็ได้ ดังตัวอย่างสถานการณ์

ที่ผู้สอนใช้ฟัง เช่น ฟังคำตอบ การฟังการอธิบายของ ฟังการอ่านออกเสียง ฟังการร้องหรือท่องอาขยาน ฟัง การถามหรือแสดงความคิด ฟังการพูดคุยของผู้เรียน

5. การสอบถาม มีทั้งการถามทางตรง เช่น การสัมภาษณ์ผู้เรียน การถามปากเปล่าในชั้นเรียน ฯลฯ และการสอบถามทางอ้อม เช่น การพูดคุยกับผู้เรียน หรือการถามข้อมูลจากเพื่อนของผู้เรียน ฯลฯ ข้อมูลที่ได้รับจากการสอบถามอาจเป็นเนื้อหาความรู้ หรือความสนใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อวัดวัดความรู้ ความเข้าใจ การนำไปประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ การประเมินผล และการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน แต่การ สอบถามเกี่ยวกับทัศนคติ ต้องถามโดยอ้อม เพราะผู้ถูกสัมภาษณ์อาจบิดเบือนข้อมูลได้

การปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนนั้น ครูอาจประเมินกระบวนการทำงานและผลงานของนักเรียน การวัด และประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ร่องรอย หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้ เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

8. ความรู้เกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ความรู้ที่ขาดไม่ได้คืออย่างหนึ่ง คือการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ จะไม่ค่อยแตกต่างกันกับแผนการจัดการเรียน รู้แบบปกติมากนัก เพราะในแผนปกติ จะใช้เฉพาะตัวชี้วัดที่มีในกลุ่มสาระเท่านั้น อาจใช้มาตรฐานและตัวชี้ วัดตัวเดียว หรือ 2 ตัวก็ได้ แต่ถ้าเป็นแผนบูรณาการ ต้องใช้มาตรฐานและตัวชี้วัด 2 ตัวขึ้นไป ถ้าบูรณาการ ระหว่างกลุ่มสาระ ก็ต้องเพิ่มมาตรฐานและตัวชี้วัดของกลุ่มสาระนั้นด้วย ซึ่งรวมมาตรฐานและตัวชี้วัด 2 ตัว ขึ้นไป ถ้าบูรณาการ 3 วิชา ก็ 3 ตัวขึ้นไป

การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการนั้น ต้องจัดทำโครงสร้างเพื่อแบ่งจำนวนคาบ และจำนวน เนื้อหา และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เป็นหน่วยใหญ่และหน่วยย่อย แล้วค่อยเขียนแผนรายหน่วย ซึ่งแผน รายหน่วยนี้จะต้องมีมาตรฐานและตัวชี้วัดทุกวิชาที่เข้าร่วมบูรณาการ และแผนหน่วยย่อยซึ่งใน 1 แผนจะใช้ เวลา 1-2 คาบ หรือ 3-4 คาบก็ได้ แล้วแต่ความเหมาะสมของเนื้อหาและกิจกรรม

รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละสถานศึกษาจะใช้รูปแบบที่แตกต่างกันบ้าง แต่ก็ไม่มากนัก เพราะจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. ส่วนหัวของแผน จะเป็นตัวบอกชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ชื่อเรื่องของแผนการ จัดการเรียนรู้ ระดับชั้นที่สอน และจำนวนคาบที่ใช้ในการสอน
2. มาตรฐานและตัวชี้วัด จะเป็นตัวกำหนดจุดประสงค์ และแนวทางการจัดกิจกรรม แผนบูรณาการ ต้องใช้มาตรฐานและตัวชี้วัด 2 ตัวขึ้นไป ถ้าบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระ ก็ต้องเพิ่มมาตรฐานและตัวชี้วัดของ กลุ่มสาระนั้นด้วย ซึ่งรวมมาตรฐานและตัวชี้วัด 2 ตัวขึ้นไป ถ้าบูรณาการ 3 วิชา ก็ 3 ตัวขึ้นไป
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ จะเป็นจุดหมายหลักของการจัดการเรียนรู้ ว่าผู้เรียนต้องรู้อะไร ต้องทำ อะไรได้ และมีเจตคติหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างไร
4. สาระสำคัญ บอกว่าเรื่องที่จะเรียนนี้สำคัญอย่างไร ทำไมต้องเรียน
5. สาระการเรียนรู้ บอกว่าจะต้องเรียนรู้อะไรบ้าง ครอบคลุม พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย
6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน บอกว่าจะได้ฝึกความสามารถอะไรบ้าง ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สามารถเลือกใช้ตามบริบทของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ บอกสิ่งที่ต้องการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดลักษณะ 8 ประการ คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถเลือกใช้ตามบริบทของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

8. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เป็นการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางแผนไว้ อาจแบ่งได้ 3 ขั้นตอนใหญ่ คือ 1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เพื่อสร้างแรงจูงใจ ให้อยากรู้อยากเห็น 2. ชี้นสอน จัดการเรียนรู้ตามวิธีการสอน รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามขั้นตอนของแต่ละวิธี แต่ละรูปแบบและระหว่างกิจกรรมมีการใช้สื่อ การสอน มีการวัดและประเมินระหว่างดำเนินกิจกรรม 3. ชี้นสรุป สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

9. ภาระงาน หรือชิ้นงาน ที่ผู้เรียนจะต้องฝึกทำ

10. สื่อการสอน และแหล่งการเรียนรู้ ใช้ประกอบการสอนเพื่อใช้

11. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ส่วนนี้บอกรายการที่ต้องการวัด บอกวิธีวัด บอกเครื่องมือที่ใช้วัด บอกเกณฑ์ตัดสิน ผ่าน ไม่ผ่าน ตลอดถึงการประเมินพฤติกรรม เพื่อวัดดูว่าผู้เรียนได้เรียนรู้บรรลุตามจุด ประสงค์หรือไม่อย่างไร

12. บันทึกการเรียนรู้ ผู้สอนเป็นผู้บันทึก ว่าผู้เรียนเป็นอย่างไร เรียนรู้ได้มากน้อยแค่ไหน ผ่านเกณฑ์เท่าใด มีแนวทางพัฒนาหรือปรับปรุงอย่างไร เป็นต้น ลงชื่อผู้บันทึก และอาจมีความเห็นผู้บริหารร่วมด้วย

การจัดการเรียนรู้บูรณาการจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ตาม องค์ประกอบ และรูปแบบของสถานศึกษา เป็นการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้จะได้ดำเนินการ จัดการเรียนรู้ได้อย่างราบรื่น และสามารถตรวจสอบและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ได้อีกทางหนึ่ง

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553) **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ชั้นฉชัย อธิเกียรติ.(2560) **การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ทิศนา แคมมณี. (2557) **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บันลือ พฤกษ์วัน.(2531) **หลักสูตรกัับบูรณาการทางการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

พิมพ์พันธ์ เดชคุปต์. (2557) **สอนเขียนแผนบูรณาการบนฐานเด็กเป็นสำคัญ**. พิมพ์ครั้งที่ 4 (ฉบับปรับปรุง 2557). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สนธิ สัตโยภาส.(2647) **กระบวนการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ : องค์การค้าของคุรุสภา.

สมจิตรา เรืองศรี.(2558) **การประเมินผลการเรียนวิชาภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2557) **แนวปฏิบัติการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (มปป.) **เอกสารประกอบแนวทางการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรโครงสร้างหน่วยการ เรียนรู้บูรณาการ และตัวอย่างหน่วยการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3**. กลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.